

เรื่องใกล้ตัว ที่ทุกคนควรอ่าน เพื่อประกอบความเข้าใจ TFRIC 22

เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และสิ่งตอบแทนหรือจ่ายล่วงหน้า

ในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในยุคไทยแลนด์ 4.0 หลายๆ กิจการคงจะมีรายการค้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศไม่มากนักน้อย และอาจจะมีการรับเงินหรือจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเงินตราต่างประเทศ หลายครั้งก็มีความสงสัยว่าจะบันทึกการแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยนอย่างไร วันนี้การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22 เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนหรือจ่ายล่วงหน้า (TFRIC 22) ได้ชี้แนวทางในการไขข้อสงสัย ดังนี้

ในกรณีที่กิจการจ่ายเงินล่วงหน้าหรือรับเงินล่วงหน้าเป็นเงินตราต่างประเทศก่อนที่จะได้รับ/ส่งมอบสินทรัพย์ (เช่น สินค้า เครื่องจักร เป็นต้น) หรือได้รับ/ส่งมอบบริการ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ รายได้หรือค่าใช้จ่ายในเวลาต่อมาด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันใด อย่างไร

กิจการต้องพิจารณาก่อนว่าเงินที่จ่ายหรือรับล่วงหน้าเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นรายการที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ถ้าเงินที่จ่ายหรือรับล่วงหน้าเป็นรายการที่เป็นตัวเงิน เช่น มีสิทธิ์เรียกเงินคืน กิจการต้องแปลงค่าเงินที่จ่ายหรือรับล่วงหน้าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน จนกว่าจะได้รับ/ส่งมอบสินทรัพย์ หรือได้รับ/ส่งมอบบริการ ในทางกลับกัน ถ้าเงินที่จ่ายหรือรับล่วงหน้าเป็นรายการที่ไม่เป็นตัวเงิน (เช่น ไม่มีสิทธิ์เรียกเงินคืน) TFRIC 22 ได้อธิบายว่า กิจการต้องบันทึกรายได้ สินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากเงินที่จ่ายหรือรับล่วงหน้าที่เป็นรายการที่ไม่เป็นตัวเงิน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่กิจการรับเงินหรือจ่ายเงินล่วงหน้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

THB/USD
อัตราแลกเปลี่ยนทันที

30.0

30.1

ช่วงเวลา

1 มกราคม 25X1

1 เมษายน 25X1

รายการ

บริษัท ก. รับเงินล่วงหน้าและลูกค้าไม่มีสิทธิ์เรียกเงินคืนก่อนบริษัท ก. ส่งมอบเครื่องจักรจำนวน USD 100

บริษัท ก. ส่งมอบเครื่องจักร

การคำนวณ

USD 100 จะถูกแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 จำนวน 30 บาทต่อดอลลาร์ = THB 3,000

USD 100 จะถูกแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ 1 มกราคม 25X1 เท่ากับ 30 บาทต่อดอลลาร์ = THB 3,000

วิธีปฏิบัติทางการบัญชี

บริษัท ก. รับรู้เงินสดรับจำนวน THB 3,000 และรายได้รับล่วงหน้าจำนวน THB 3,000

บริษัท ก. ล้างรายได้รับล่วงหน้าจำนวน THB 3,000 และรับรู้รายได้จำนวน THB 3,000

Q
2

หากมีการจ่ายเงินหรือรับเงินล่วงหน้าที่เป็นรายการที่ไม่เป็นตัวเงิน โดยมีการรับหรือจ่ายมากกว่า 1 งวด เป็นเงินตราต่างประเทศ ในการบันทึกรายได้ สินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่าย จะต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันใด

กิจการต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่จ่ายเงินหรือรับเงินล่วงหน้าในแต่ละงวด เพื่อบันทึกรายได้ สินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่าย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

A
2

ตัวอย่างที่ 2

ช่วงเวลา			
	1 มกราคม 25X1 30.0	30 มิถุนายน 25X1 31.0	31 กรกฎาคม 25X1 31.5
THB/USD	เซ็นสัญญาขายสินทรัพย์กับ ผู้ซื้อจำนวน USD 50 และ รับเงินล่วงหน้า USD 20	รับเงินส่วนที่เหลือ USD 30	ส่งมอบสินค้าและรับรู้รายได้
วิธีปฏิบัติ ทางบัญชี	รับรู้เงินสดและรายได้ รับล่วงหน้าจำนวน THB 600 (USD20 @30.0)	รับรู้เงินสดและรายได้ รับล่วงหน้าจำนวน THB 930 (USD30 @31.0)	ล้างรายได้รับล่วงหน้าและรับรู้ รายได้ THB 1,530 (600+930)

Q
3

TFRIC 22 จะมีผลบังคับใช้เมื่อไร

A
3

TFRIC ฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบ
ระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่
1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป

Q
4

TFRIC 22 มีการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงอย่างไร

A
4

กิจการต้องถือปฏิบัติตามการตีความฉบับนี้ ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

1. ปรับย้อนหลัง
2. เปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปกับกรณีที่มีการรับหรือจ่ายเงินล่วงหน้าที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศก่อนที่จะบันทึกสินทรัพย์ ค่าใช้จ่าย และรายได้ที่รับรู้ในหรือหลัง
  - 2.1 วันเริ่มต้นรอบระยะเวลารายงานที่กิจการนำการตีความฉบับนี้มาใช้เป็นครั้งแรก หรือ
  - 2.2 วันเริ่มต้นระยะเวลารายงานก่อนที่นำเสนอเป็นข้อมูลเปรียบเทียบในงบการเงินที่มีรอบระยะเวลารายงานซึ่งกิจการปฏิบัติตามการตีความฉบับนี้เป็นครั้งแรก

ดังนั้นจากหลักการตามที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการตีความฉบับนี้จะช่วยลดผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อ
งบการเงิน และมูลค่าสินทรัพย์ ค่าใช้จ่าย และรายได้ที่จะแสดงมูลค่าที่มีการจ่ายหรือรับชำระเงินจริงๆ ซึ่งในปัจจุบันกิจการ
ต่าง ๆ อาจมีการปฏิบัติที่หลากหลายและใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แตกต่างกันไป

เอกสารอ้างอิง : การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22
เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนรับหรือจ่ายล่วงหน้า

โดย..นายวรุตม์ ตั้วพรเจริญสุข

คณะทำงานและเลขานุการ
คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่อง
การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก

